CREAREA METODELOR DE ÎNVĂŢARE

Titlul proiectului: MUSIC4ROM
Numărul proiectului: **543170-LLP-1-2013-1-BE KA1-KA1MPR**
Anul: 2015
Editor: Fundația Internațională Yehudi Menuhin
Aspect grafic: Angelica Porru
Referințe despre Creative Commons: Acest document este publicat în condițiile Creative Commons CCBY-NC-ND 4.0
Licență internaționlă (Atribuire-Non Commercială- Fără Derivate) http://creativecommons.org/licenses/ by-nc-nd/4.0/

This project has been funded with support from the European Commission.
This communication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

CUPRINS

Introducerea Proiectului	Funcţia formatoare a muzicii	p. 4
	Valoarea muzicii rome	p. 6
Metodele de Învăţare	Specificitatea formatoare a muzicii	p. 8
	Structura Metodelor de Învăţare	p. 10
Prima Metodă de Învăţare "Bogăţia muzicii rome"	Bogăţia muzicii rome	p. 14
	Influenţe Orientale	p. 14
	Stiluri Interpretative	p. 14
	Trasformarea şi crearea stilului muzical	p. 14
A doua si a treia Metodă de Învăţare "Muzica cuvintelor rome" şi "Cuvintele muzicii rome"	Muzica şi poezia rome	p. 17
	Limba Romani	p. 19
	Literatura romă	p. 20
	Interacţiunea dintre poezie şi muzică	p. 20
A patra si a cincea Metodă de Învăţare "Sunet distant" şi "Muzica Lucrurilor"	Structura	p. 22
	Învăţarea prin practică	p. 24
	Instrumentele muzicale rome pe scurt	p. 25
	Sunetele şi proprietăţile materialelor	p. 26
Bibliografie		p. 29

INTRODUCERE PROIECT

Scopul proiectului Music4Rom este de a răspandi și sprijini cultura romă printr-o serie de activităti concentrate pe muzica romă ca moștenire culturală și ca "mediu" formator.

Acest document are ca scop "Crearea de Metode de invătare", așa cum se prevede în proiectul Music4Rom.

Un proiect de anvergură (master class), planificat la Paris în cadrul planului de lucru al proiectului, prevede un eveniment educațional în care 8 tineri muzicieni romi și 8 tineri muzicieni de origine non-romă, din țările partenere, să se întâlnească și să lucreze împreună sub îndrumarea unor muzicieni celebri, atât romi cât și non-romi.

Evenimentul este esențial pentru definirea Metodelor de învătare Music4Rom și inspiră performanță atelierelor Music4Rom care vor fi dedicate copiilor și adolescenților romi și / sau non-romi.

Atelierele vor avea loc în şcoli şi în locaţii din Italia, România, Slovacia şi Spania.

Prin urmare, validarea metodelor educaționale se efectuează în timpul experiențelor din cadrul atelierului, și produce o gamă largă a celor mai bune practici.

Muzica, și, în contextul proiectului, muzica romă, este considerată un "**mediu" formator** și, prin urmare, ar fi oportun să se inceapă prin a se menționa funcția formatoare a muzicii și a valorii și semnificației muzicii rome.

FUNCŢIA FORMATOARE A MUZICII

"Muzica nu este niciodată singură", a declarat compozitorul Luciano Berio (1981).
Muzica se naște și se exprimă în multiple forme și cu diferite funcții în toate locurile în care există viață umană și comunicare. Muzica în sine, chiar și atunci când nu transmite un anumit mesaj traductibil în cuvinte, este o formă de comunicare care reflectă și interacționează cu contextul social în care ea este generată și cântată. Diferitele sensuri ale termenului "muzica" corespund unei multitudini de funcții care variază de la o cultură la alta și în cadrul căreia evoluează.

Etnomuzicologul Francesco Giannattasio, (1992) pornind de la o listă de zece funcții identificate de Allan P. Merriam, (1964), separă funcțiile muzicale în trei categorii principale:

1) Funcțiile de organizare și sprijin pentru activităti sociale: rituri religioase și sociale, ceremonii, aniversări, evenimente aniversare, petreceri de serviciu și divertisment colectiv;
2) Funcțiile de inducție și de coordonare a reacțiilor-motorii senzoriale: implicare emoțională care produce mișcare;
3) Funcțiile expresive: expresia individuală, comunicarea ideilor prin forme simbolice codificate în cadrul culturii muzicale, plăcerea estetică a muzicii.

Discipline cum ar fi antropologia, psihologia, istoria, semiologia și științele cognitive au condus la o înțelegere a dezvoltării dinamicii experiențelor muzicale comune în diferite culturi. Acestea construiesc și dezvoltă un dialog puternic care nu este doar interdisciplinar, ci, de asemenea, și intercultural.

Valoarea formatoare a muzicii devine evidentă mai ales prin funcția muzicii de a construi poduri între culturi și discipline.

In cultura romă, copiii participă la activităti muzicale și au aceeași importantă ca membrii adulți ai comunității. Ei participă activ din fragedă pruncie.

In societătile occidentale, educația muzicală este delegată experților și instituțiilor, sărăcind astfel funcția sa socială, care de multe ori este forța motrice naturală care introduce un copil în lumea frumoasă a muzicii.
Potrivit muzicologului irlandez John Blacking (1973) muzica este "un sunet uman organizat", cu o vocație pentru imbunătătirea calității experienței relațiilor umane în cadrul comunității.
Aceasta este linia de raționament al proiectului Music4Rom: de a recupera și divulga rolul social și cultural al muzicii rome pentru a face adolescenții și copii conștienți de identitatea lor individuală și colectivă și, prin urmare, de cultura lor.
Muzica unește deoarece transcede situațiile individuale și poate fi împărtășită, fără mediere. În același timp, este un vehicul de exprimare a sentimentelor, a istoriei și a vieții indivizilor și grupurilor.

Music4Rom intentionează să aducă la lumină influențele și amestecul dintre muzica din vest și muzica romilor. Funcția punte a muzicii este fundamentală pentru a lega istoria, experiența și cultura bogată a unui popor marginalizat de societatea europeană în ansamblu.

VALOAREA MUZICII ROME

Terminologia care identifică muzica romă în diferite țări și definește diversele sale genuri este un indicator clar al importanță muzicii rome.
Această terminologie este acum universal recunoscută în lumea muzicii și nu numai.
Este muzica Rom sau Zigana pentru italieni, este muzica țigănească pentru britanici, bohemiène musique sau Tzigane pentru francezi, Muzica Gitană pentru spanioli ... și așa mai departe.
Aceștia sunt termeni care arată bogăția unei culturi care a influențat o varietate de genuri muzicale: clasic, jazz și muzica lumii. Influența sa este încă semnificativă astăzi.
Nu numai că acei termeni povestestesc istoria muzicii rome (așa cum apare în tradițiile muzicale rome), dar, de asemenea, se identifică cu mari capodopere ale muzicii clasice.
Muzica a fost forma cea mai valabilă pentru că persoanele de etnie romă să-și exprime cultura orală, ca mijloc de transmitere a propriei identități și culturi.
Activitatea muzicală a poporului rom a fost documentată istoric încă din secolul IX d.Hr., în Persia.
Deși este adevărat că muzica era, și incă este, un mijloc de subzistentă pentru romi, ea, de asemenea, a însoțit, și incă însoțește, toate evenimentele din viața lor, de la sărbătorile religioase, până la nunți și inmormantări.
Este vehiculul pentru sentimentele individuale și colective, legate de obiceiurile și cultura comunitătii și, din acest motiv, le ține familia impreună și crează legături cu societatea.
Copiii imită adulții în felul lor de a experimenta muzica. Cu toate acestea, în cultura muzicală romă, cântatul este o ocupație tipic masculină, în timp ce femeile sunt în mod tradițional dansatoare și cantărețe.
Muzica romă a fost inspirată de natură, de istoria și condițiile sociale din locurile în care romii au trăit și creat un mod inconfundabil de a face muzică.

Muzică romă a inspirat mulți compozitori, cum ar fi Liszt, Brahms, Schubert, De Falla, Granados Turina, Ravel, Debussy și Dvorak, dar romilor nu li s-a recunoscut niciodata meritul lor pe deplin.

In lucrarea sa despre "țiganii și muzica lor în Ungaria", (1859), Liszt a scris: "... Arta lor este un limbaj sublim, un cântec mistic, dar clar celor inițiați, care este folosit pentru a exprima ceea ce doresc, fără a fi influențat de tot ceea ce este străin de dorințele lor. Ei au inventat muzica lor și au inventat-o pentru ei înșiși, pentru a conversa și cânta între ei, pentru a se menține uniți și au inventat monologurile cele mai emoționante "

De-a lungul timpului, zonele muzicale rome au fost definite de stiluri distincte, deși ele toate sunt conectate între ele:

- ✓ Zona Orientală: din Asia Mică, peninsula Anatolia-Armean (Turcia) și Africa de Nord-Est (Egipt);

- ✓ Zona Balkanica: inclusiv România, teritoriile din fosta Iugoslavie, Bulgaria și Grecia; Europa Centrală și de Est: inclusiv pe teritoriul Ungariei, Republicii Cehe, Slovaciei, Poloniei, Estoniei etc, pană la Rusia;

- ✓ Zona Mediteraneană: în special Spania, Portugalia, sudul Franței și Italiei;

- ✓ Zona Nord-europeană: inclusiv balade ale romilor din Marea Britanie, Jazz Manouche al francezilor, Jazz-ul belgian și Sinti olandez și rom, swing-ul Sinti din Germania, și cântece finlandeze și suedeze rome.

METODELE DE ÎNVĂŢARE

Planul Metodelor de învăţare a fost proiectat în momentul creării şi organizării conţinutului Atelierelor Music 4Rom.

Metodele de învăţare transmit conţinutul echilibrat şi funcţional pentru situaţii specifice şi se concentrează asupra grupurilor ţintă.
Metoda porneşte de la premisa funcţiei de învăţare a muzicii şi, în special, a muzicii rome. Aceasta permite dezvoltarea de competenţe-cheie la copiii şi adolescenţii romi şi non-romi.
Programul şi structura Metodelor de învăţare permit elevilor să descopere şi să experimenteze valoarea educaţională şi culturală a muzicii rome.
În general, muzica ghidează copiii spre dobândirea de competenţe participative. Atunci când efectuează activităţi de creare şi ascultare a muzicii, ei pot experimenta muzica ca mijloc de expresie şi pot dobândi o înţelegere completă a muzicii ascultate.

Ca limbaj universal fundamental, muzica ajută la înţelegerea stratificată a realităţii şi la dezvoltarea mai echilibrată a componentelor cognitive şi affective

În special, muzica ajută:

1. dezvoltarea inteligenţei muzicale
2. educatia perceptiva orală
3. abilităţile motorii
4. maturarea cunoştinţelor critice pentru a acţiona în diverse situaţii sociale şi de mediu
5. dezvoltarea şi rafinarea dimensiunilor afective
6. acces la un patrimoniu cultural fundamental şi, mai presus de toate, la lumile simbolice pe care muzica le exprimă
7. dezvoltarea comportamentului de respect şi de interes vis à vis de alte culturi

8. dezvoltarea competenţelor transversale relevante pentru aspectele culturale şi istorice cognitive, fizice, motorii şi perceptuale, afective şi emoţionale, expresive, de comunicare şi creative.

STRUCTURA METODELOR DE ÎNVĂŢARE

Atelierele urmăresc să dezvolte trei Competenţele Cheie 5, 6, 8 (CC5,6,8):a învaţă să înveţi, competenţe sociale şi civile, conştiinţa culturală şi expresii în limba romă şi la copiii şi adolescenţii romi şi non-romi.
Metoda experimentală utilizată în Ateliere începe cu definiţia subiectului a studia şi cu prima colecţie de date necesare pentru a o înţelege: fiecare Metodă de învăţare oferă sansa reconstruirii, prin cercetare, a unei explicaţii personale şi colective a obiectivului dat.

Conţinutul şi structura Metodelor de învăţare se referă la dobândirea competenţelor-cheie (CC), care se atinge prin:

- lucru individual şi de grup, precum şi cunoştinţe interculturale asupra conţinutului (CC 8);
- cercetare de grup şi individuală a mijloacelor materiale şi culturale , dobândirea de competenţe lingvistice, tehnici de comunicare, organizare colectivă şi individuală a muncii, cunoştinţe istorice a trecutului unei persoane (CC5);
- utilizarea de abilităţi creative, cunoştinţe şi identificarea emoţiilor sociale şi personale, cunoştinţe cu privire la practicarea artelor (CC 6). All these elements are crucial for the success of the project.

Toate aceste elemente sunt esențiale pentru succesul proiectului.

În timpul atelierelor, copiii şi tinerii vor fi ghidaţi de tineri artişti, muzicieni celebri, operatori sociali, cadre didactice şi experţi. Aceştia vor avea rolul de facilitatori şi formatori şi vor folosi metodele educaţionale ca un ghid.

Principalele sarcini vor include facilitarea întrebărilor venite din partea elevilor, ajutându-i să conştientizeze subiectele de studiu, promovând dobândirea de competenţe şi construirea unui mediu de învăţare pozitiv. Acestea vor contribui la consolidarea stimei de sine şi a interacţiunii sociale. Achiziţia de Competenţe Cheie îi va ajuta pe elevi să aprofundeze cunoştinţele lor vis a vis de valoarea culturii rome şi îi va inspira să diseminеze caracteristicile şi semnificaţiile acesteia.

Activităţile vor fi dezvoltate de studenţi, profesori, artişti şi parteneri de proiect

Cele cinci Metode de învăţare se vor concentra în special pe:

- modul de utilizare a muzicii şi cântecelor rome pentru a spori stima de sine

- modul de utilizare a muzicii rome pentru a îmbunătăţi abilităţile lingvistice şi de alfabetizare
- modul de utilizare a muzicii rome pentru a pregăti un ghid de construire de instrumente muzicale prin utilizarea de materiale reciclate.

Principalul rezultat aşteptat va fi conştientizarea şi cunoaşterea <u>următoarelor valori:</u>

- bogăţia culturii rome: o cultură care poate spori, dezvolta, conserva şi integra celelalte culturi cu care se intersectează. Ea transmite identitate, învăţături şi tradiţii păstrate de-a lungul secolelor de nomadism şi suferinţă
- deschiderea culturală: construirea de punţi culturale între persoane diferite şi culturi diferite

Toate metodele au că grup ţintă elevii între 5-20 ani. Ele pot viza, de asemenea, elevi puţin mai în vârstă.
Toate metodele sunt bazate pe cultura romă: versuri, literatură, muzică, arte, istorie.
Toate metodele pot fi dezvoltate în trei zile sau în funcţie de circumstanţe.

Metodologia fiecărei metode de învăţare este întreită:

I. Cercetarea dobândită prin a învăţa să înveţi (CC5) sau învăţarea prin practică va dezvolta cunoştinţele de muzică şi cultură romă şi şi va duce la dobândirea de concepte disciplinare şi interdisciplinare.
II. Munca în echipa dezvoltă competenţele sociale şi civice (CC6) care promovează respectul de sine, abilităţile interpersonale şi interculturale, socializarea şi incluziunea socială.
III. Constientizarea şi expresia culturală rezultă din (CC8) cercetarea şi explicarea ideilor şi conţinutului dobândit şi procesat în timpul lucrului

Punctul de plecare este întotdeauna muzică romă. Alegerea muzicii, poeziei etc..este concentrată pe obiectivul specific al fiecărei metode de învăţare.

HARTA METODELOR DE ÎNVĂŢARE

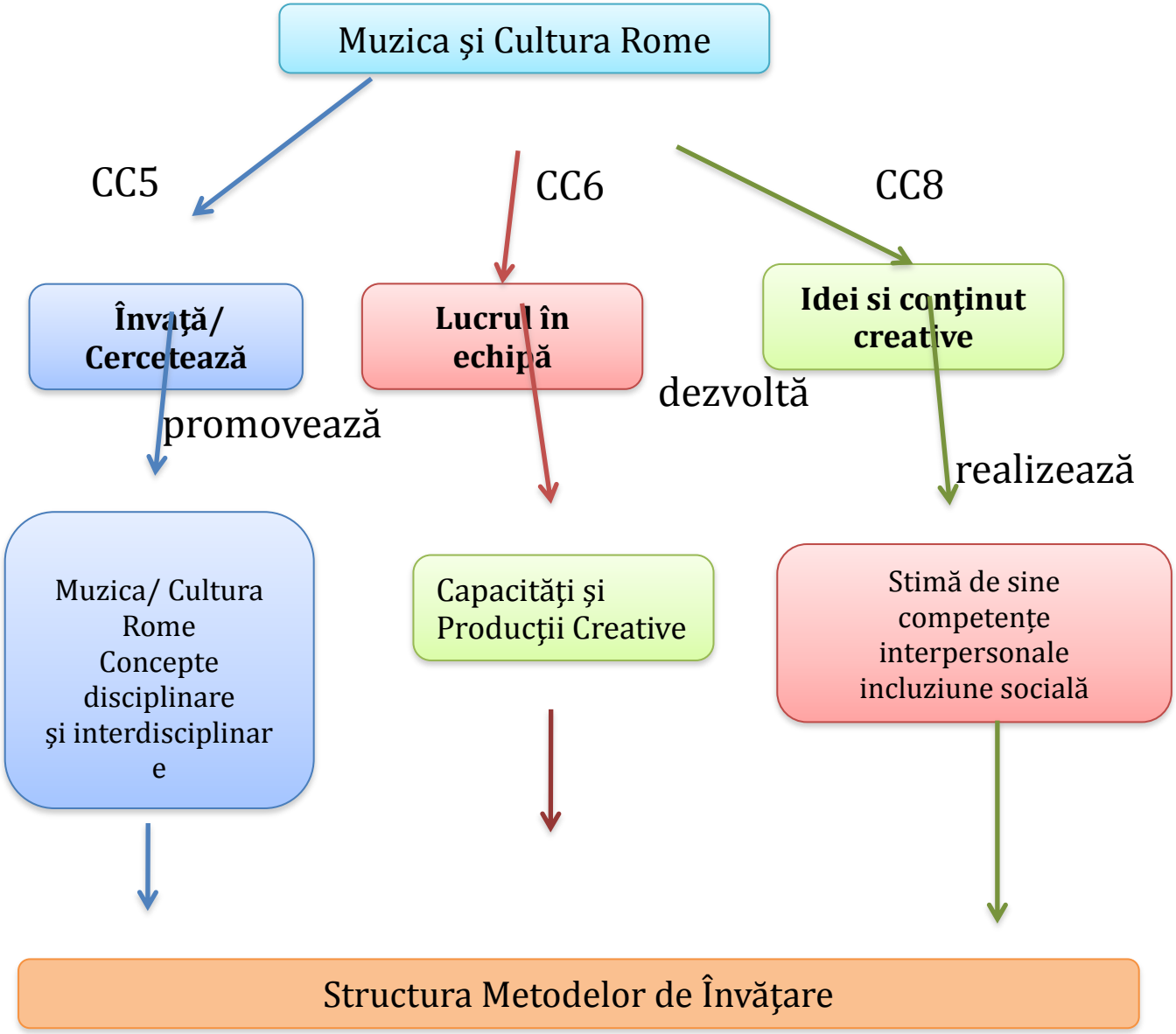

Se va concentra pe modul de utilizare a muzicii şi cântecelor rome pentru a consolida stimă de sine la tinerii romi şi pentru promovarea incluziunii sociale

METODA DE ÎNVĂŢARENR.1 “BOGĂŢIA MUZICII ROME”

Dacă există o declaraţie de necontestat despre romi este că muzica este o parte centrală a culturii lor. Indiferent de momentul istoric, de ţara pe care o vizitează şi de circumstanţele sociale şi economice cu care se confruntă, putem fi siguri că muzica este esenţială în viaţa lor socială.

Această afirmaţie poate ridică multe întrebări, cum ar fi pentru cât timp şi de ce muzica a fost atât de esenţială pentru poporul rom? Există elemente din muzică roma care sunt comune tuturor romilor? Următoarele alineate vor încerca să răspundă în principal la a două întrebare şi vor încerca să repereze elementele comune ale muzicienilor romi din diferite ţări.

INFLUENŢE ORIENTALE

După mai mult de un mileniu petrecut în afara Indiei, este dificil să se stabilească care sunt elementele orientale originale prezente în muzica romă, dar, pentru unii cercetători ca Paco Suarez, este clar că simţul ritmului şi baza melodică a muzicii curente europene rome sunt strâns legate de stâlpii muzicii indiene, Raga şi Thala (ritm şi melodie), elemente care sunt moştenite de la muzica indiană.

Alte descoperiri au arătat că, în drumul lui spre Europa, poporul rom a preluat tradiţiile muzicale ale Persiei şi Armeniei, şi a fost deosebit de interesat de abordarea acestora vis a vis de tehnicile instrumentale şi muzicale.

STIL INTERPRETATIV

Dacă vom asculta muzica cântată de muzicieni romi provenind din ţări europene diferite, ne putem da seama cu uşurinţă că, în calitate de numitor comun, muzicalitatea lor şi stilul de cântat se bucură de o libertate specială. Se poate observa că muzicienii romi evită să cânte partituri muzicale dar, în schimb, aceştia sunt încântaţi de inspiraţia de moment, oferind muzică extrem de emoţională. Francis Couvreux, savant şi editor de muzică romă, consideră că "muzica făcută de romi are întotdeauna o culoare deosebit de bine recunoscută, plină de exuberanţa şi de o senzaţie de melancolie".

TRANSFORMAREA ŞI CREAREA DE STILURI MUZICALE

Istoria europeană arată că romii au asimilat folclorul tradiţional din orice loc în care au trăit. Cu toate acestea, nu a fost o asimilare simplă, romii au reconstruit şi transformat repertoriul local în funcţie de stilul lor de cântat oriental şi ritmic propriu, încărcând muzica cu exuberanţa şi emoţia descrisă de Couvreux Francis. Una dintre principalele trăsături ale muzicienilor romi din Europa a fost deschiderea lor la ceea ce înseamnă reconstruirea folclorurilor locale, ceea ce le face mai profesioniste şi mai atrăgătoare publicului larg.

Rezultatul cel mai remarcabil al acestei trăsături rome de a transforma muzica locala, cu ajutorul virtuozităţii şi creativităţii, este dezvoltarea de noi stiluri de muzică prin creaţiile care merg mult dincolo de simpla reinterpretare a repertoriului. Acesta este motivul pentru care Alain Weber, director artistic al Festivalului Les Orientales (Franţa) întrebat fiind "Cum ar fi astăzi repertoriul Czardelor maghiare fără romi, sau Flamenco din Spania?, a răspuns, ar fi muzică populară şi academică potrivite pentru muzee." Naşterea stilului Flamenco, a czardelor maghiare, al Verbunkos şi al Jazz-ului Manouche şi a altor genuri muzicale este un act cu adevărat creativ al romilor. Deşi se bazează pe folclorul şi repertoriul anterior, muzicieni romii au fost protagoniştii procesului de transformare al folclorurilor locale spre noi stiluri care au avut caracteristici muzicale şi sociale complet diferite de cele anterioare.

Cu toate acestea, valoarea creativă a romilor nu a fost niciodată recunoscută. Prejudecăţile şi stereotipurile despre romi, în Europa, nu au mai permis recunoaşterea a nimic pozitiv legat de cultura romă. Muzicienii romi nu au fost recunoscuţi ca iniţiatorii stilurilor importante şi celebre a muzicii europene. Influenţa lor asupra muzicii occidentale nu a fost niciodată într-adevăr aprobată aşa cum ar fi trebuit.

INFLUENŢA ROMĂ

Nu numai că romii au fost creativi, dar cultura şi stilul lor de cântat au şi inspirat compozitori clasici europeni. Când ascultăm celebra Rapsodie ungară de Franz Liszt, ascultăm de fapt melodii rome autentice care au fost transcrise şi rearanjate de compozitor.

Acelaşi lucru se aplică şi lui Johannes Brahms, care, în Dansurile sale maghiare a compilat o serie de melodii rome pe care el le auzise de la însufleţitele formaţii de romi. Liszt şi Brahms nu au fost singurii compozitori de muzica clasică fermecaţi de melodiilor rome.

Influenţele muzicii feerice rome au atins mulţi alţi compozitori, cum ar fi Ludwig van Beethoven, Franz Josef Haydn, Franz Schubert, Piotr Ilici Ceaikovski, Antonin Dvořák, Maurice Ravel, Zoltan Kodaly, Manuel de Falla, Pablo de Sarasate, Isaac Albéniz sau Enrique Granados.

Putem concluziona că rolul jucat de romi a îmbogăţit definitiv cultura muzicală a Europei, transformând repertorii tradiţionale şi creând noi stiluri. În plus, muzicienii romi au intensificat valoarea muzicii improvizate, spre deosebire de interpretarea strictă a muzicii scrise de alţi compozitori. Muzicienii romi au influenţat marii compozitori europeni şi au insuflat multe opere bine cunoscute cu stilurile si muzica melodiilor rome.

Harta Conceptuala - Metoda de Învăţare1

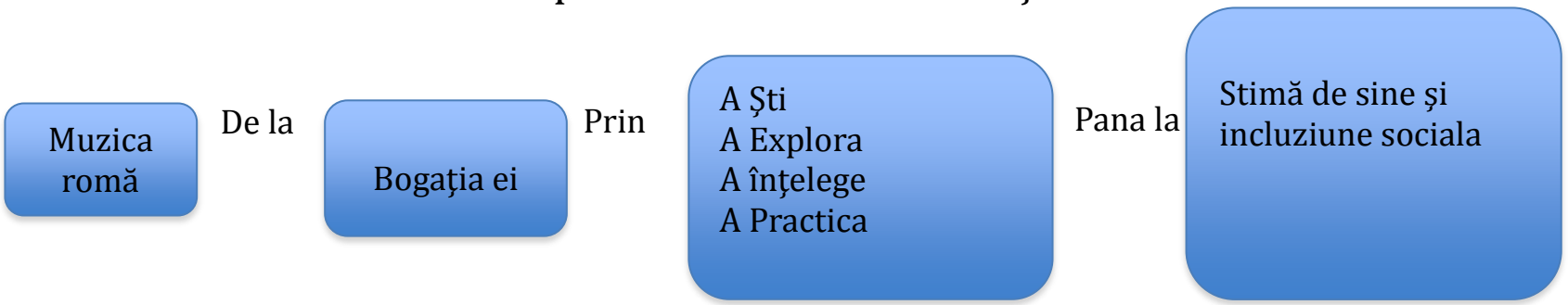

METODA DE ÎNVĂŢARE NR.2
MUZICA CUVINTELOR ROME
METODA DE ÎNVĂŢARE NR.3
CUVINTELE MUZICII ROME

... SE VA CONCENTRA PE UTILIZAREA MUZICII ROME PENTRU A SPORI ALFABETIZAREA ŞI COMPETENŢELE LINGVISTICE ...

MUZICA ŞI POEZIA ROME

Obiectivul de a folosi muzica romă pentru a spori alfabetizarea şi competenţele lingvistice şi a îmbunătăţi competenţele de învăţare la tinerii romi poate fi atins prin două metode de învăţare, care să ţină seama de legătura strânsă dintre muzică şi limbă, în special între muzica romă şi poezia romă.

Muzica şi poezia sunt ambele utilizate pentru a descrie experienţe şi a exprima sentimente. Există multe exemple de poeţi care şi-au transformat poeziile în versuri pentru muzică şi există multe poezii create pentru a fi cântate. În plus, atât poezia, cât şi muzica folosesc cuvinte şi ritmuri. Cuvintele pot fi foarte puternice, nu numai atunci când sunt utilizate pentru a crea un poem, dar, de asemenea, şi pentru atunci când se amestecă cu muzica. O compoziţie muzicală se poate baza pe puterea cuvintelor şi pe utilizarea eficientă a imaginilor descriptive.

LIMBA ROMANI

Limba reprezintă un element-cheie al identităţii unei populaţii şi acest lucru este deosebit de relevant pentru populaţiile rome. După o diasporă de mai multe secole, romii sunt încă uniţi prin originea lor comună şi limba este o dovadă determinantă.

Limba romani este împărţită în tot atâtea dialecte ca şi familiile de romi care locuiesc pe cele cinci continente. Dovadă că persoane de etnie romă călătoresc pe perioade lungi, este bogata varietate de dialecte romani. Acestea încă păstrează originea comuna, iar limba joacă rolul de "ancoră" faţă de ţara lor originară: India.

Limba romilor s-a schimbat în timpul migraţiilor romilor şi a devenit bogată şi flexibilă. Aceasta a asimilat elemente lingvistice externe complexe şi a evoluat în noi forme prin amestecarea diferitelor rădăcini. Este un limbaj care s-a adaptat la condiţiile schimbătoare ale vieţii şi mediului, iar diferenţele dintre dialecte au crescut în timp.

O lista a dialectelor romani, cu siguranţă nici exhaustivă, nici incontestabilă, poate fi următoarea. Ar trebui să luăm în considerare, totuşi, că, din cauza faptului că dialectele evoluează şi se împrăştie odată cu utilizatorii lor, denumirile geografice reflectă un grup destul de convenţional:

1) Grupul Danubian (Kalderaša, Lovara, Curara etc.);
2) Grupul din Balcanii de Vest (Istriani, Sloveni, Havaţi, Arlija, etc.);
3) Grupul Sinto (Eftavagarja, Kranarja, Krasarja, Slovacchi, etc);
4) Romii din Italia Centrală şi de Sud;
5) Brianica (Romani din Ţară Galilor, dar mai ales anglo-romani, un fel de jargon mixt rom - engleză);
6) Finlandeză;
7) Greco-Turcă (grupuri separate - poate discutabile);
8) Iberică (astăzi reprezentată de Calo, jargonul Gitano spaniol-rom).

Cu toate acestea, studiile şi cercetările lingvistice produc des diferite teorii. Avem teoria unui expert în limba romani, Marcel Courthiade. El este rom şi profesor la Universitatea INALCO.

Într-o serie de articole (începând de la 1982), Marcel Courthiade a propus un alt fel de clasificare. El se concentrează pe diversitatea dialectală a romilor în trei straturi succesive de expansiune, folosind criteriile cu privire la schimbările fonologice şi gramaticale. Găsind caracteristicile comune lingvistice ale dialectelor, el prezintă evoluţia istorică de la primul strat (dialectele mai apropiate de Anatolia romilor din secolul al 13-lea), până la al doiea şi al treilea strat. El numeşte "dialecte Poga" (după dialectul Pogadi din Marea Britanie), acele dialecte care au un vocabular Romani altoit cu un limbaj non-romani, de asemenea, (denumit în mod normal, Para-romani).
http://en.wikipedia.org/wiki/Romani_language

LITERATURA ROMĂ

Foarte semnificativă astăzi este înflorirea literaturii scrise rome. Aceasta urmează utopia unei singure limbi romani şi răspunde dorinţei romilor de a avea o unitate culturală. Persoane de etnie romă din întreaga lume simt că au origini comune şi împărtăşesc valori similare la care se angajează, prin urmare, simt nevoia de a vorbi aceeaşi limbă.

Obiceiul de a folosi dialecte romani în formă scrisă se răspândeşte, în timp ce până în prezent limba a fost în cea mai mare parte transmisă oral. Există cântece şi poveşti, dar, de asemenea, scrisori private, precum şi noi opere literare şi reviste. În fosta Iugoslavie, gramatici ale limbii romani au fost publicate în limba romani. Studiile lingvistice asupra romilor nu mai sunt în mod exclusiv create de cercetători non-romi.

O literatură romani scrisă şi răspândită utilizărarea formei scrise, deşi folosind în prezent diferite dialecte romani, poate fi primul pas important către o limbă unitară şi o nouă conştientizare pentru persoanele de etnie roma care îşi caută identitatea de sine.

Poezia romă, cu tradiţia sa orală, este un mijloc principal de exprimare şi de cunoaştere a lumii, de contact cu natura şi obiectele.

Ea are o formă liturgică, cu cuvinte magice, transmiţând un patrimoniu comun rom al unei culturi care repetă poezii şi cântece în timp şi locuri diferite.

Un impuls spre afirmarea unei identităţi socio-culturale este evident în poezia scrisă romă, înfloritoare din 1900. Această contrazice stereotipul prin prezentarea sentimentelor de apartenenţa şi a unei culturi bogate, care împleteşte poveştile tradiţionale cu percepţiile vieţii contemporane.

Metodele de învăţare Nr. 1 şi Nr. 2 ale Music4Rom, bazate pe aceste aşteptări socio-culturale, au inclus poezia din surse rome pentru a fi utilizată împreună cu muzica. Activităţile din Metodele de învăţare vor atinge obiectivul dublu de a lucra cu copiii şi adolescenţii implicaţi, utilizând atât limba lor nativă cât şi a doua limbă.

INTERACŢIUNEA DINTRE MUZICĂ ŞI POEZIE

Interacţiunea dintre muzică şi poezie poate fi găsită în diferite forme poetice şi într-o varietate de domenii, cum ar fi melodii, sunete şi dans. Prin urmare, am putea avea liric, elegie, odă, psalm, cântec, sonet, cor, baladă şi Rondo.

Etnomuzicologia şi antropologia culturală au arătat că relaţia cuvânt muzică variază în funcţie de o anumită cultură şi este condiţionată, la un nivel profund, de relaţia pe care o are cultura cu propria sa limbă.

De asemenea, este interesant de observat : cântecele populare şi muzica cultă au o relaţie diferită cuvânt-muzică. Muzica cultă nu are nevoie de cuvinte la fel de mult ca muzica populară. De-a lungul secolelor, poezia, prin fuzionarea dintre limba şi muzică, sensuri şi sunete, a dat modele şi structuri la fel de mult că muzica populară. Conţinutul Metodelor de învatare nr.2 şi nr.3 se bazează pe această interacţiune de aspecte fonico-expresive de cuvinte şi muzică, în cadrul repertoriului muzical rom.

Revizitarea limbilor într-un cadru de muzică-poezie îmbunătăţeşte dezvoltarea alfabetizării şi a competenţelor lingvistice la diferite niveluri:

- **Dezvoltarea limbii** - oferă copiilor şi tinerilor o practică suplimentară în comunicarea verbală şi dezvoltarea limbajului, promovarea limbii lor prin imitarea frazelor melodice şi cântând cântece întregi.
- **Dezvoltarea vocală** - cântatul este adus la un nou nivel; copiii şi adolescenţii cântă în mai multe limbi, participă la grupuri de recitat, îşi extind gama vocală, cântând solo şi într-un ansamblu.
- **Dezvoltarea Cognitivă** - abilităţi cognitive de nivel înalt înseamnă că elevii pot începe cu uşurinţă să înţeleagă fundamentele de citire, scriere şi compunere

- **Abilităţi motorii mai brute, dar şi mai delicate** -În timp ce învaţă, copiii umblă, sar şi aleargă pe ritmului muzicii. Aceasta contribuie la perfecţionarea abilităţile lor brute motorii ; copii imită şi învaţă dansuri pe diverşi paşi.Ei devin suficient de pregătiţi pentru a învăţa bucati muzicale simple, şi pentru a cânta la Glockenspiel, a utiliza corzile unui ţambal şi a utiliza un casetofon etc.
- **Dezvoltarea emoţională socială** - de la 5 la 15 ani, stima de sine vine din sentimentul că ştii şi să faci, şi să inveti. Învăţarea prin muzică îi ajută pe copii să dezvolte un sentiment de încredere prin experimentarea apartenenţei la un grup, să se bucure de schimbul de idei şi să fie mândri de propriile realizări.
- **Dezvoltarea Muzicală** - Extinderea competenţelor şi a abilităţilor cognitive înseamnă că copiii se pot bucură de dansuri de grup din ce în ce mai complexe şi experienţe muzicale într-un ansamblu. Ei dezvoltă, de asemenea, abilităţi cântând. Aspectul cel mai atrăgător este că activităţile permit copiilor să înveţe, să citească şi să scrie muzică, precum şi să compună versuri şi melodii ale propriilor cântece!

Harta Conceptuală - Metodele de Învăţare2 - 3

Muzica romă

De la

Limbă
Literatură
Cuvinte
Cântece

Prin

A Şti
A Explora
A Înţelege
A Practica

La

Alfabetizare şi Aptitudini lingvistice

METODA DE ÎNVĂŢARE NR.4
SUNET DISTANT
METODA DE ÎNVĂŢARE NR.5
MUZICA LUCRURILOR

... se va concentra pe pregatirea unui ghid pentru a construi instrumente muzicale prin utilizarea materialelor reciclate ...

Metoda de învăţare nr.4, la fel ca metodele anterioare, se conectează strâns la istoria poporului rom.

În timpul migraţiei lor, populaţiile de romi au călătorit cu instrumente muzicale pentru a-şi crea muzica. Acestea au fost tovarăşi uşor portabili la drum şi perfecţi pentru cântecele şi dansurile lor.
Ce instrumente muzicale? Din ce erau făcute? Care dintre ele sunt încă folosite? Care este istoria lor? Ce călătorii au făcut?
Le putem reproduce prin desene, prin căutarea de imagini şi materiale pentru a le construi?
Ce sunet emit atunci când se cânta la ele? Care sunt poveştile şi legendele legate de ele? Ce sens şi valoare simbolică le sunt atribuite? Ce funcţii şi ce rol au în istoria muzicii rome?
Din această cercetare se naşte un ghid bogat. Se declanşează un interes pentru cunoştinţe de istorie, geografie, limba, literatură, antropologie, ştiinţă şi artele plastice şi vizuale. De asemenea, se îmbunătăţeşte cercetarea competenţelor (prin căutarea de materiale), precum şi capacitatea de a cântă la instrumente (prin manipulare lor).

Prin Metoda de învăţare nr.5, copiii şi adolescenţii vor înveţa cum să facă instrumente muzicale din materii prime, folosind obiecte reciclabile. Instrumentele ex novo pot fi create din descoperirea "sunetelor lucrurilor", dar şi cu ajutorul imaginaţiei;

Pot fi create instrumentele "simple" care aparţin muzicii populare locale. Este necesară o abordare multidisciplinară şi care implică elemente de muzică, fizică, ştiinţe, istorie locală, măiestrie, arte plastice şi vizuale.

Structura şi conţinutul Metodelor de învăţare nr 4 şi nr.5 sunt similare cu Metodele de învăţare anterioare.

STRUCTURA CELOR DE A PATRA SI A CINCEA METODE DE ÎNVĂŢARE

Structura se referă la dezvoltarea Metodelor educaţionale prin activităţi de atelier care să reafirme dobândirea de competenţe-cheie.

Elementele structurale ale Metodelor educaţionale:

- lucru în grup şi individual
- cunoaşterea interculturală a conţinutului
- cercetarea (de grup şi individual) se concentrează pe materiale şi mijloace culturale, învăţarea limbilor străine şi a tehnicilor de comunicare
- organizarea colectivă şi individuală a lucrului în grup
- cunoaşterea şi împărtăşirea propriului trecut
- utilizarea abilităţilor creative
- cunoaşterea şi identificarea emoţiilor sociale şi personale
- cunoaşterea practicării artelor

Activităţile atelierului evidenţiază valoarea laboratoarelor tehnice şi a metodelor educaţionale care trebuie experimentate ca metode deschise, adaptabile la alegerile colective şi la imaginaţie.

În aceste două metode de învăţare, se aplică metodologia "învăţare prin practică". Acţiunea, reflecţia, decizia, procesul de a trage o concluzie sunt toate într-o relaţie circulară.

ÎNVĂŢAREA PRIN PRACTICĂ

"Învăţarea prin practică" este o strategie de învăţare care se concentrează pe înţelegere, mai degrabă decât memorare. Înţelegerea este strâns legată de a face şi de rezultatele acţiunii. Piaget a spus că "inteligenţa este un set de operaţiuni ... Operaţiunea este o

acţiune reală care, odată internalizat ă, devine ireversibilă ... .." Metodologia "învăţarea prin practică", aplicată în special în lumea tehnologiei şi industriei, şi experimentată cu succes în scopuri de formare - a pornit tocmai de la acest principiu.

Conceptul : învăţarea prin practică" se bazează pe activarea unui cerc virtuos care să permită reflecţia, cercetarea, luarea deciziilor, concluzia şi practica.

Sunt încurajate abilităţile de rezolvare a problemelor şi abilităţile operaţionale şi manuale în scopul dobândiri unor cunoştinţe tehnicii necesare.

Acţiunile, manipularea şi fabricarea lucrurilor trebuie să fie însoţite de metacogniţie: reflectând, gândind, căutând răspunsuri, ei îşi desfăşoară activitatea şi sunt formaţi într-un mod productiv care să permită modificări şi dobândire de cunoştinţe.

Acţiunile productive sunt cele care conduc la: identificarea acţiunilor de a efectua, experimenta, reflecta, a face alegeri, a trage concluzii, a acţiona în baza concluziilor şi a le verifica validitatea. Să nu se limiteze la simple acţiuni mecanice, ci să transforme acţiunea în gândire şi vice-versa.

Aceasta ar fi metodologia cea mai adecvată pentru a dezvolta Metodele de învăţare nr.4 şi nr.5.
Copiii şi adolescenţii romi şi non-romi, cu îndrumarea expertă a artiştilor şi meşteşugarilor, vor fi invitaţi să experimenteze şi să reflecteze cu privire la construcţia de instrumente muzicale simple. Va fi creat un ghid de fabricare pentru a facilita reproductibilitatea.

INSTRUMENTE MUZICALE ROME: NOTE SCURTE

Ţambalul şi fluierul sunt instrumente muzicale distinctive rome.
Cimpoiul este un alt instrument tipic şi poate fi găsit în Asia de Vest şi în cele mai multe ţări din Europa.
Oboiul este de asemenea folosit în muzica romă şi este posibil ca muzicienii romi să-l fi introdus în Europa.
Vioara, cântată atât de superb de romii maghiari, este foarte populară în cultura romă din fiecare ţară. Este o presupunere comună că vioara a fost dezvoltată de maurul Rabab şi multe detalii vorbesc

despre sosirea acestui instrument minunat în Europa din Asia. **Flautul vertical,** un instrument oriental favorit foarte folosit de romi în Est este folosit în Europa doar în unele zone din Sud-Est, de unde romii se pare că ar fi cumpărat-o.
Tamburina şi castanietele, de asemenea, prezente frecvent în Orient, pot varia în funcţie de dezvoltarea culturii rome în diferite zone geografice.
La fel şi in cazul **lăutei** care apare în diferite forme, cum ar fi cobza românească, mandolina spaniolă, fluierul arab, Tamburul şi Saz-ul persan.

Toate aceste instrumente sunt utilizate în prezent de muzicienii romi din intreagă lume, cu excepţia naiului. Unele dintre ele nu sunt utilizate în mod regulat, dar rapoartele şi anecdotele arată că acestea sunt prezente chiar şi în Statele Unite ale Americii şi în Canada. Conducătorii de urşi romi din Siria şi România obişnuiau să cânte la cimpoiul lor simplu, la flautul vertical, la un oboi simplificat (arab, zemr).

Urșii lor de multe țineau o tamburina pentru a colecta bani, după dans sau bătai, sau dupa ce dadeau un mic specacol su o bagheta. În România, romii încă canta la naiul lui Pan. Ud-ul arab și cobza ucraineana sunt, de asemenea, în uz, după cum s-a menționat anterior. Tambalul maghiar este bine cunoscut și adesea folosit de formațiile maghiare. Lăutarii români sunt prezenți în toate colțurile unde locuiesc romi.
Populațiile de romi locuiesc in țări europene mai mult decât în cele două Americi, și, prin urmare, instrumentele lor sunt mai frecvente in Europa. Vioara și acordeonul sunt simboluri ale muzicii rome. Timp de multe secole, muzicieni populari romi au călătorit in Estul și Sud-Estul Europei aducându-și instrumentele muzicale și cântandu-și muzica.

SUNETELE ŞI PROPRIETĂŢILE MATERIALELOR

Creativitatea şi imaginaţia copiilor şi adolescenţilor sunt stimulate cu activităţi, conduse de muzicieni şi meşteşugari experţi, cu scopul de a identifica proprietăţile materialelor şi, în formarea noastră, a materialelor reciclabile.
Elevii vor dobândi cunoştinţe ştiinţifice, lingvistice şi culturale.
Ei vor colecta şi prezenta materiale reciclabile şi vor întreba despre natura şi originea acestor materiale, despre caracteristicile lor, culorile, calităţile, formele lor şi despre sunetul pe care îl produc atunci când sunt manipulate în moduri diferite.

Va urma o discuţie despre resurse şi reutilizarea materialelor.
Activităţile vor fi concentrate pe istoria obiectelor şi definiţia lor, în conformitate cu diferite criterii, de exemplu calitate, culoare, grosime şi flexibilitate.
Se va studia modul în care obiectele relaţionează cu sunetul şi muzica, va fi examinată valoarea obiectelor în ceea ce priveşte natura lor reciclabilă.

Materialele colectate trebuie să fie variate şi ar trebui să fie colectate de către formatori şi elevi deopotrivă.
Este posibil să se facă instrumente cu o gama largă de timbre şi să se fabrice instrumente de percuţie, precum şi instrumente cu coarde.
Ar fi un pas firesc, apoi, să se creeze o orchestra mică, care ar putea cânta în public.
"Instrumentele recent inventate" şi-ar găsi locul lor în ansamblu. Ele vor fi rezultatul unor interpretări libere de sunete şi materiale şi vor fi create sub îndrumarea muzicienilor şi meşteşugarilor.
Sunetele, zgomotele, vibraţiile, dinamica corzilor de chitară, sunetele instrumentelor muzicale, undele staţionare din corzi şi tuburi, rezonanţa, ritmurile, undele transversale şi longitudinale, timbrele vocale şi muzica corpului sunt toate elemente ale activităţilor de învăţare din cadrul Metodelor Nr.4 şi Nr.5 şi vor fi aduse împreună în magazia de cunoştinţe, aptitudini şi competenţe obţinute în cadrul Metodelor de învăţare Music4Rom.

Harta Conceptuală - METODE DE ÎNVĂŢARE 4 - 5

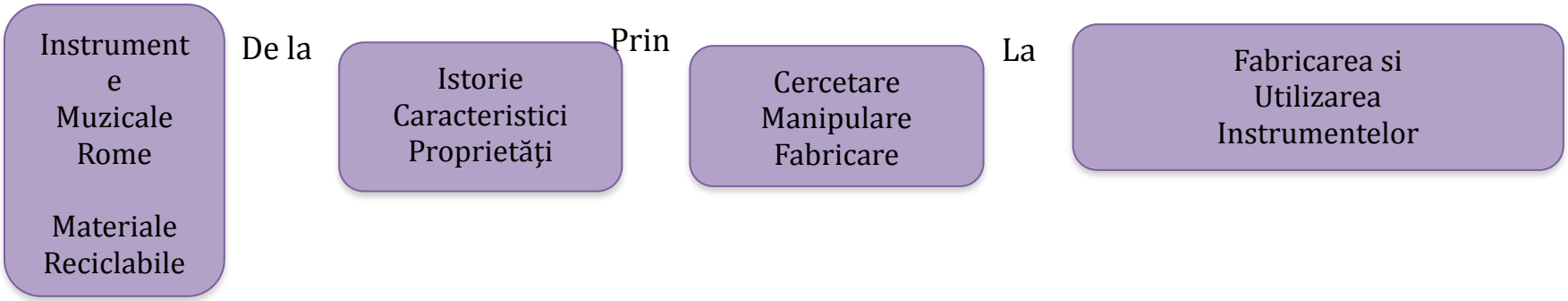

BIBLIOGRAFIE

Berio L., Del Monte R. (1981). Intervista sulla musica(*Interview about music)*, Bari, Italy. Ed.Laterza

Giannattasio F. (1992), *Il concetto di musica (The concept of music)*Roma, Italy. La Nuova Italia Scientifica,

Merriam, Alan P. (1964). *The Anthropology of Music*. Chicago, U.S.A. Northwestern University Press

Blacking, J. (1973). *How Musical is Man?*Seattle, U.S.A.University of Washington Press, 116p.

Mattijs van de Port M. (nd) *The articulation of soul: gypsy musicians and the SerbianOther*. Ethnomusicology: Discussion and Definition of the Field, in "Ethnomusicology", IV, 2, pp. 107–14

Liszt F, (1859) *Des Bohemiens et leur musique en Hongrie*. Paris,France.LibrairieNouvelleParis-A. Bourdilliat.

Bruner, J.S. (1966). *Toward a theory of Instruction.*Cambridge,Massachussets, U.S.A. The Belkap Press of Harvard University Press.

Piaget, J. (1969). *The psychology of the child*.New York, NY: Basic Books.

Spinelli, S. *Musica e Romanipè*
*www.alexian.it/internationalfriends/16/**Musica**e**rom**anipe.doc*

Hancock, Ian F. (2002)*We Are the Romani People*.England, University Of Hertfordshire Press

Music, Arts and Culture- Gypsy Roma Travellers Leeds
www.grtleeds.co.uk/Culture/

Lemon, A. (2000) *Between two fires: Gypsy performance and Romani memory fromPushkinto post-socialism*. Durham, N.C., U.S.A.Duke University Press Books

Novak, J.D. (1998) *Learning, creating and using knowledge.*Mahwa*h*, N.J., U.S.A. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.